

На основу члана 4.8. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09, и 1/11) и члана 28д. Методологије за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, независног оператора система и помоћне услуге – Пречишћени текст (“Службени гласник БиХ”, бр. 93/11, 61/14 и 95/16), на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 31. децембра 2019. године, донијета је

ОДЛУКА

О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ТАРИФАМА ЗА СИСТЕМСКУ И ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ

Члан 1.

У Одлуци о тарифама за системску и помоћне услуге (“Службени гласник БиХ”, број 8/19 и 26/19), у члану 2. став (1) мијења се и гласи:

“(1) Одређује се тарифа за системску услугу у износу од 0,5188 фенинга/kWh.”.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од 1. јануара 2020. године.

Диспозитив одлуке се објављује у “Службеном гласнику БиХ”, службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Образложење

Начин одређивања тарифе за системску услугу и њено подешавање утврђен је чланом 28д. Методологије за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, независног оператора система и помоћне услуге. Независни оператор система у Босни и Херцеговини (НОС БиХ) своје фактуре за системску услугу упућује свим власницима лиценце који електричну енергију преузимају из преносног система.

Од средине 2017. године, евидентан је раст велепродајних цијена електричне енергије у регији, што се одразило и на повећање цијена помоћних услуга у процедурама набавки како за 2018. тако и за 2019. годину. Резултати набавке помоћних услуга за 2020. годину показују да је раст цијена заустављен, а код неких помоћних услуга евидентирано је и одређено смањење набавних цијена. Увећани трошкови набавке помоћних услуга у претходном периоду су, посљедично, утицали на смањење финансијског суфицита на рачуну свих услуга из ранијег периода. Ситуација је додатно усложњена значајним смањењем преузимања електричне енергије из преносног система купца Алуминиј д.д. Мостар, те ненаплаћеним потраживањима од истог купца у износу од око 3,1 мил. КМ.

Приликом доношења Одлуке о измјени одлуке о тарифама за системску и помоћне услуге од 27. марта 2019. године, констатовано је да приходи и расходи у механизму балансирања зависе од великог броја фактора као што су физички обим губитака у преносном систему, обим пружања помоћних услуга у односу на планирани, цијена енергије регулације и њеног ангажовања, цијена и обим дебаланса, те је дефинисано да ће се континуисано пратити примјена тарифе, кретање прихода и расхода, као и прилика на балансном тржишту електричне енергије, уз најаву да ће се у одговарајућем тренутку приступити подешавању тарифе за системску услугу.

Како је током 2019. године забиљежен негативан салдо услуга у механизму балансирања електроенергетског система, те се због увећаног обима губитака

електричне енергије у преносном систему иста тенденција очекује и у наредном периоду, то је потребно приступити подешавању тарифе за системску услугу, узимајући у обзир планиране трошкове набавке помоћних услуга и електричне енергије за покривање губитака у преносном систему у 2020. години, као и количину преузете енергије из преносног система у истом периоду која је према Билансу за 2020. годину мања за приближно 1,4 TWh у односу на претходну годину.

Дакле, прорачун тарифе се заснива на понудама и резултатима из завршених тендерских процедура НОС-а БиХ за 2020. годину, као и на кретању прихода и трошкова у периоду јануар 2016 – децембар 2019. године, који је исказан кроз салдо услуга, према сљедећој табели:

1.	Секундарна резерва (KM)	15.523.605
2.	Терцијарна резерва нагоре (KM)	6.062.558
3.	Терцијарна резерва надоље (KM)	1.036.951
4.	Укупан износ за секундарну и терцијарну резерву у 2020. години (KM) 1.+2.+3.	22.623.115
5.	Укупан износ за губитке у 2020. години (KM)	42.533.930
6.	Укупно планирани трошкови у 2020. години (KM) 4.+5.	65.157.045
7.	Салдо услуга у 2016. години (KM)	9.532.807
8.	Салдо услуга у 2017. години (KM)	4.826.023
9.	Салдо услуга у 2018. години (KM)	-10.021.408
10.	Салдо услуга у 2019. години са процјеном за децембар (KM)	-1.140.000
11.	Салдо услуга из претходног периода (KM) 7.+8.+9.+10.	3.197.422
12.	Приходи по основу салда дебаланса и балансне енергије (KM)	7.083.333
13.	Укупно за израчун тарифе за системску услугу (KM) 6.-11.-12.	54.876.289
14.	Енергија (kWh)	10.576.887.535
15.	Тарифа за системску услугу (фенинг/kWh)	0,5188

Узимајући у обзир претходно наведено, у циљу уравнотеженог односа прихода по основу тарифе за системску услугу и расхода по основу плаћања за набавку помоћних услуга и енергије за покривање губитака у преносном систему, те прихода и расхода по основу енергије регулације и одступања балансно одговорних страна, тарифа за системску услугу се подешава на вриједност 0,5188 фенинга/kWh.

Дакле, подешавању тарифе је приступљено слиједом обавезе континуисаног праћења прилика на балансном тржишту, констатујући негативни салдо услуга у механизму балансирања електроенергетског система у 2019. години, те потребе стабилизовања финансијске ситуације у оквиру механизма балансирања. ДЕРК ће независно од ове Одлуке, у оквиру тарифног поступка који је у току, уважавајући даљња кретања показатеља на балансном тржишту и расположиве информације, заузети став и одлучити о потребном обиму свих помоћних услуга и њиховом појединачном и укупном финансијском износу.

У складу са чланом 9.2 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини, против ове одлуке може се покренути поступак пред Судом Босне и Херцеговине подношењем тужбе у року од 60 дана од дана пријема.

Број: 04-28-5-446-1/19
31. децембра 2019. године
Тузла

Предсједавајући Комисије
Суад Зељковић